

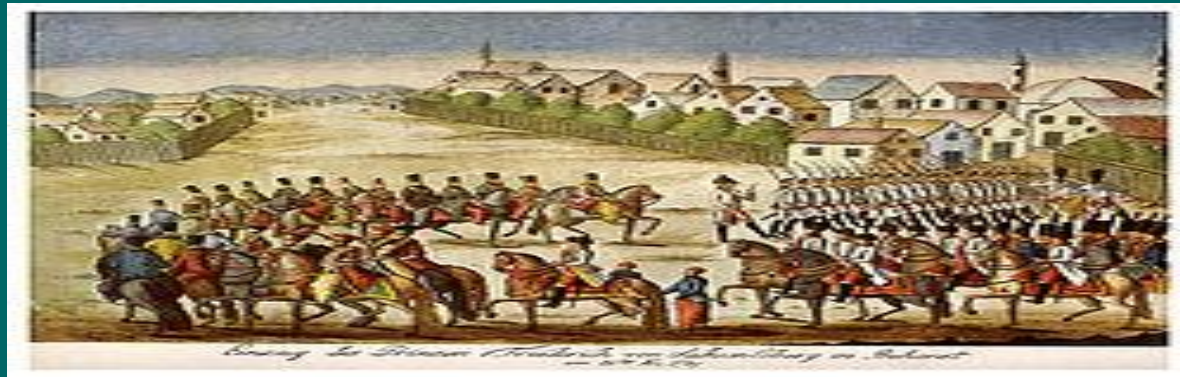
ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL

DE COSTACHE NEGRUZZI

-

EXPOZIȚIUNEA

- Însoțit de o numeroasă oaste „de strânsură”, Lăpușneanul intră în Moldova pentru a ajunge pe tronul țării, pe care îl pierduse prima oară, fiind trădat de boieri.

Poposind într-o dumbravă de lângă Tecuci, o solie moldovenescă dorește să-i vorbească.

Grand Vizier
Mehmed Emin Âli Paşa
Grand Mufti of Constantinople
İsmail Hakkî Paşa 1822-1877

Grand Mufti of Constantinople
İsmail Hakkî Paşa
Grand Chamberlain
İbrahim Paşa
Grand Dragoman of the Sublime Porte
İsmail Paşa

Grand Vizier
Mehmed Emin Âli Paşa

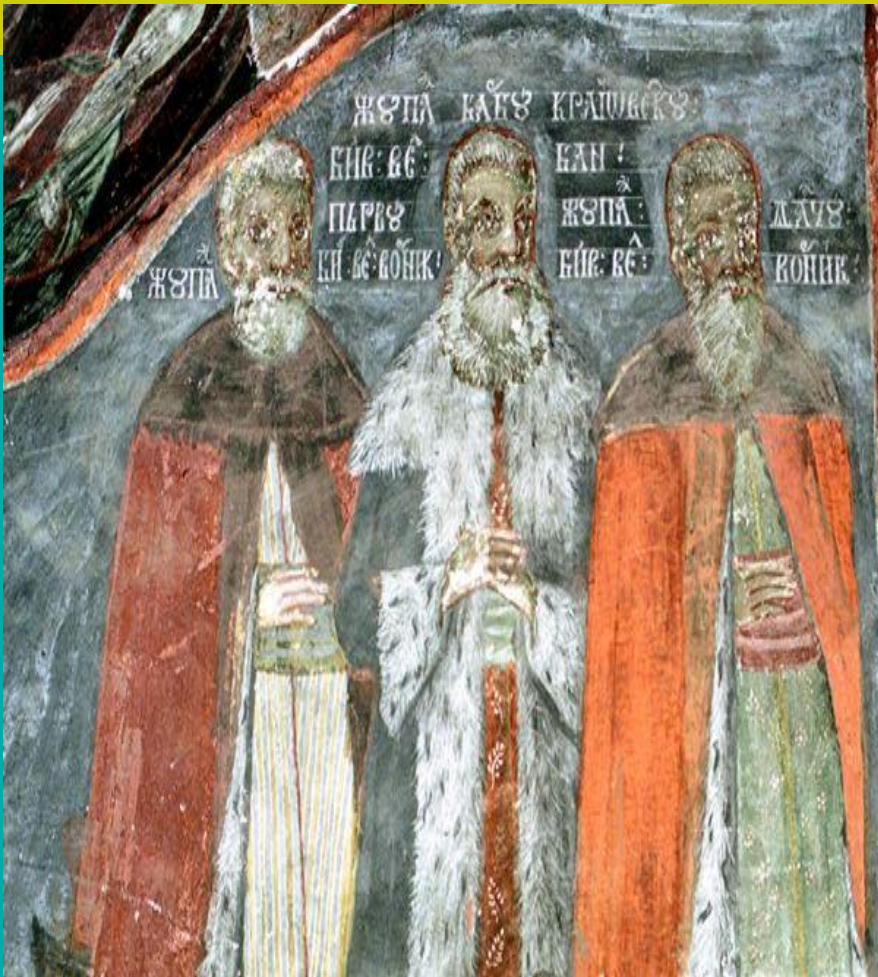
Grand Mufti of Constantinople
İsmail Hakkî Paşa

Vornicul Moțoc, postelnicul Veveriță, spătarul Spancioc și Stroici îl sfătuiesc pe Lăpușneanul să plece înapoi, pentru că în țară este liniște și pace, nimeni nu îl dorește aici.

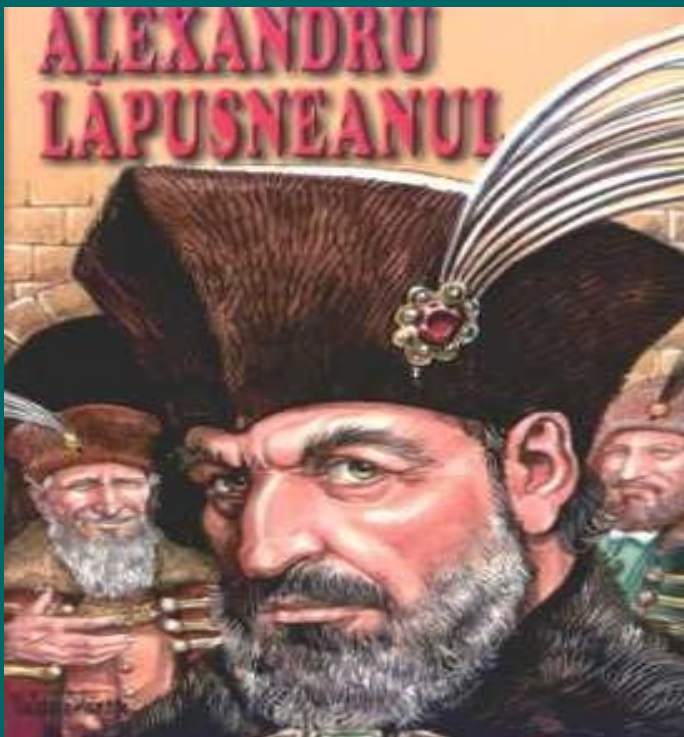
Lăpușneanul nu-i ascultă pe boieri până la capăt, căci știe că ei sunt cei care nu-l doresc și că mai degrabă-și va întoarce Dunărea cursul decât să se întoarcă el din drum. Acum rostește cuvintele pe care Negruzzi le așază ca motto la începutul capitolului: „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau...”

Trei dintre boieri pleacă,
rămâne doar Moțoc, pe care
Lăpușneanul îl cunoaște
foarte bine. Vornicul îl
sfătuiește să dea drumul

oștilor străine și să intre în
țară doar cu oșteni
pământeni și-l va ajuta și el
cu ce va putea să obțină
tronul Moldovei. Viitorul domn
știe că va avea nevoie de un
intrigant precum Moțoc și-i
promite că nu-l va ucide, în
ciuda faptului că el este unul
dintre boierii care l-au trădat
prima oară, l-a trădat pe
Despot, acum îl tradează și
pe Tomșa.

INTRIGA

În ciuda opreliștilor,
Lăpușneanul continuă
drumul spre tronul
Moldovei.

DESFAȘURAREA ACȚIUNII

Ștefan Tomșa nu
îndrăznește să îl înfrunte
pe Lăpușneanul și fuge în
Valahia.

Peste tot este primit cu mare bucurie de mulțimea care nu apucase a cunoaște adevărata fire a lui în timpul primei domnii.

Ajuns domn,
începe să se
răzbune pe boierii
trădători, dar și
pe cei care erau
bănuiți a
complota
împotriva lui. Îi
deposedează de
averi, le arde
casele, îi lasă
săraci.

Domnița Ruxanda încearcă să înduplece inima crudului domnitor și-l roagă să înceteze cu atâta vărsare de sânge, căci acum este destul de puternic și nimeni nu mai îndrăznește a i se împotrivi.

Soțul, nedumerit, duce mâna la jungher și este cât pe-acți să-și omoare soția, dar își aduce aminte că este mama copiilor lui și o iartă. Ruxanda îi povestește cum, într-o zi, o jupâneasă cu cinci copii s-a oprit în fața trăsurii și i-a arătat capul însângerat al soțului ei, amenințând-o că va da seamă. De atunci, este numai speriată și parcă vede mereu înaintea-i capul acela însângerat.

Lăpuşneanul îi
promite soţiei sale că de
a doua zi nu va mai
ucide niciun boier şi-i va
da şi un leac de frică.

PUNCTUL CULMINANT

Fiind zi de sărbătoare, boierii primesc știre să se înfățișeze a doua zi la slujba de la mitropolie, la care participă și domnitorul.

La sfârșitul slujbei,
Lăpușneanul sărută icoanele și
racla cu moaștele Sfântului Ioan
cel Nou, care, în momentul acela
ar fi tresărit, apoi se adresează
boierilor cărora le cere iertare
pentru toate relele de până atunci
și îi cheamă la curtea domnească
la un ospăț de împăcare. Boierii
acceptă, în afară de Spancioc și
de Stroici care nu au încredere în
vorbele domnitorului.

PUNCTUL CULMINANT

În timpul ospățului, domnitorul pune să fie uciși cei 47 de boieri care veniseră, apoi îi decapitează și le așază capetele într-o piramidă „după neam și după ranguri”, aceasta constituind leacul de frică promis domniței Ruxanda. La vederea acestei grozăvii, aceasta leșină.

Multe dintre slugile boierilor reușesc să scape și alertează poporul care se adună în fața curții domnești.

Întrebați ce vor, au cerut capul
lui Moțoc, considerându-l vinovat
pentru toate fărădelegile la care
sunt supuși.

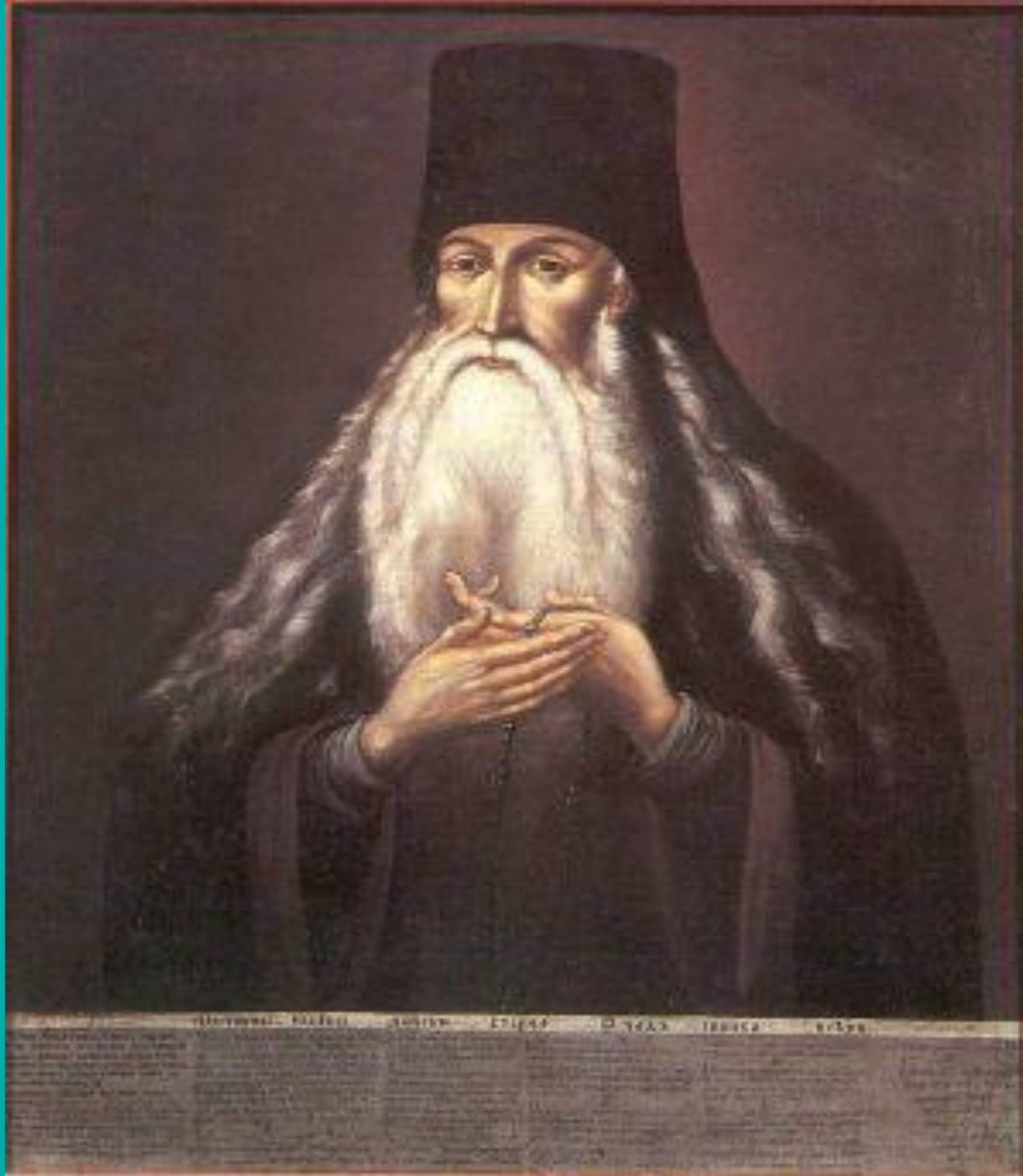
Lăpușneanul consideră
că a venit vremea să scape
țara de un jefuitor și îl
aruncă pe Moțoc mulțimii,
în ciuda rugăminților
acestuia. Domnitorul își
respectă, astfel, și
promisiunea pe care i-o
dăduse la Tecuci, aceea de
a nu-și murdări sabia cu
sângele lui.

DEZNODĂMÂNTUL

Patru ani trec de la această scenă și Lăpușneanul respectă promisiunea ce făcuse soției sale de nu mai ucide niciun boier, dar, însetat de sânge, inventează alte metode de schingiuire. Se mută apoi în cetatea Hotinului pentru a fi mai aproape de granița cu Polonia, unde se refugiaseră Spancioc și Stroici.

Voievodul se
îmbolnăvește grav și cere
să fie călugărit, iar
mitropolitul Teofan îi
respectă dorința, punându-i
numele de Paisie și
încăunându-l pe Bogdan,
fiul domnitorului.

Lapușneanul se trezește din letargie și-i amenință pe toți cu moartea, după ce-și aduce aminte tot ce se întâmplase.

Acum apar Spancioc și Stroici care află de boala domnitorului și vin în țară.

Cei doi o sfătuiesc pe Ruxanda să-i toarne otravă în apă, pentru a scăpa cu viață și astfel se încheie o perioadă neagră din istoria Moldovei. După moartea acestuia, este îngropat la mănăstirea Slatina, ctitorită de el.

